

относителния дял на заетите, първите два отрасли са имали по-големи базисни дялове, които са намалели през отчетния период. Третият и четвъртият отрасъл обаче се характеризират с противоположни данни и промени, защото са имали по-ниски базисни относителни дялове, които са нараснали през отчетния период. При тези данни възникват два отрицателни структурни ефекта за първия и втория отрасъл и два положителни за третия и четвъртия отрасъл. Точно оценяване на посочените ефекти за всеки отрасъл се извършва според достатъчното условие за реални нетни ефекти, което е тъждествено на достатъчното условие при факторния анализ на стойностните (абсолютните) величини. Според него всеки нетен или чист ефект, произтичащ само от промяната на даден факторен показател, се определя с по-малката стойност (базисна или отчетна) на другия факторен показател (Христов, 2004а; 2004б; 2008). Ако при определянето на ефекта се използва по-голямата стойност на другия факторен показател, която съдържа и неговата промяна, се получава допълнителен съвместен ефект дори когато промените на двата факторни показателя са разнопосочни. Именно при такива разнопосочни промени се появяват формално два реално несъществуващи съвместни резултата с противоположни знаци. Също формално те се неутрализират, но тъй като участват в отделните нетни ефекти, същевременно ги изоличават. Оттук възниква и едно допълнително условие, което произлиза от достатъчното условие. Според него логичен и обоснован реално съществуващ съвместен ефект има само в случаите с еднопосочни промени (едновременни увеличения или намаления) на двата факторни показателя (Христов, 2008). Разглежданият пример е решен аналитично чрез посочените условия. Те се обосновават и нагледно на фиг. 2 чрез представените площи на двата компонента за базисния и отчетния период на всеки отрасъл. Компонентите за базисната година са показани с плътни линии, а за отчетната - с пунктирни линии. С разликите между площите за двата компонента са определени реалните факторни ефекти, които са означени със знаците (+) и (-).

Всеки факторен ефект със знак (+) увеличава компонента за отчетния период и участва като прираст в разликата между двете средни производителности за всички отрасли $\Delta V = V_1 - V_0$. И обратно, всеки ефект със знак (-) намалява базисния компонент и участва като намаление в разликата между двете средни ΔV .

С изложените принципи за анализ реалните факторни ефекти за отделните отрасли са, както следва:

За първия отрасъл реалният неструктурен (коефициентен) ефект е $\Delta V_1 f_{11} = 1600 \times 0.143 = 228$ лв.¹ само от увеличението на производителността на труда с 1600 лева. Този резултат, както и всички други неструктурни ефекти

¹ Числата за всички ефекти са закръглени в левове.